

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a vélték
 összekötésben levő hird. irodák
 árendjében részestülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

A szegényügről.

Ilyenkor, a tél közepén mindig aktuális téma a szegényügy, amellyel unos-untalan foglalkoznak a városok, a különböző jótékonyági egyesületek, de amely ennek dacára is a legtöbb városban mind a mai napig rendezetlen. Sok helyen a szegényügy ellátása csak annyiba kerül a városnak, hogy egyesek számára a hét valamelyik napjára kiállítja a koldulási engedélyt; az egyesületek jótékonyági munkája, bár sokszor dicsetreméltó eredményeket tud felmutatni, gyakran hiába való és sikertelen, mert nem tud hozzá férkőzni az igazi szegénységhez, amely éhségét és betegségét nem állítja közszemlére, hanem meghúzódik a maga vaczkában, elvonulva a világ kíváncsi szemétől.

Ép ezért vajmi sokszor összetévesztik a szegényügyet a jótékonyág gyakorlásával s azt hiszik, hogy az elsőt szolgálták, mikor bármilyen óvatlanul is a másikat gyakorolják. A bibliának azt a parancsát, hogy „Adj étket az éhezőknek s ruházd a mezteleneket“ szemelött tartva ennek tökéletesen megfelelni vélnek azzal, ha a szegénynek, vagy annak, aki olyannak mondja magát, a körülményekhez képest kisebb vagy nagyobb pénzbeli segínyt juttatnak s aztán rájuk bizzák, hogy miképpen tudnak ezzel a „segélylyel“ igazi vagy csak látszólagos szorult helyzetből kievickelődni.

A szegényügy és a jótékonyág azonban két különböző fogalom, amely nem fedi, hanem még néha ki is zárja egymást. Ugy viszonylanak egymáshoz, mint az ész, meg a kedély. A helyesen alkalmazott szegényügynek mindig a gyakorlati felebaráti szeretet elvén kell ugyan alapulnia, mint különben az észnek műveit is a kedélynek kellene befolyásolnia, de a tervszerűtlen és céltalan jótékonyág, nemcsak hogy elégtelen és nem kielégítő, hanem egyuttal igazságtalan is, mert önkényeszerű, de sőt sokszor demoralizált s így inkább bajt, mint áldást okozó.

Hogy a könyörtelen alimiznaosztogatás alapján gyakorlott bibliai jótékonyág az emberiség a nőnemű tagjainál nagyobb számú követőkre talál, mint a férfiaknál, az, bár erre nézve statisztikai feljegyzésekkel nem bírunk, a nőnek fejlettebb kedélyvilága mellett természetes. Az utcákon kuporodó nyomoruságos alakoknál legalább sokkal több nőt lát az ember megállani, zsebben nyulni s az aprópént az illetőnek odaadni anélkül, hogy megvizsgálják,

igazi és valódi-e az a nyomor vagy tettetés, attól a magasztos tudattól vezérelve csak, hogy jótétet végeztek. Ha pedig a szigorú férj a kellemetlenkedő csavargót ajtaja elől elkergeti, „szive jóságában“ bizonyára az asszony az, ki dugva egy kis pénzt vagy valami meleg ételt csuszat a kezébe.

A szegényügynek feladata, hogy a fáradtakat vagy a munkaképtelenekeket a munkakerülőkől elválassza és megkülönböztesse; az elsőket, végleg vagy ideiglenesen elhelyezze, az élet legszigorúbb nyomorától megóvja, az utóbbiakat ellenben a helyes utra visszaterelje vagy ha ez már nem lehetséges, ártalmatlanná tegye s az emberi társadalmat, mely lustálkodókat vagy parazitákat, élősdieket magában meg nem tűr, tőlük megszabadítja. A szegényügy feladata tehát szociális a szó legszorosabb értelmében.

Aki neki szenteli magát, annak nemcsak a könyörtelenség érzetével kell bírnia, hanem éles felfogással, tantorít-hatatlan meggyőződéssel és erélyes cselekvési képességgel a hivatalban is. Éppen ezt az utolsó akadályozza meg nagyon sokszor a könyörtelenség érzete. Mert nagy a keserűség arra, hogy könyörtelből többet is adjunk, mint a mennyi a nyomornak megszüntetésére feltétlenül szükséges. Pedig ennek a gyönyörű, tisztán emberiségnek engedni még sem szabad, mert a feltétlenül szükségesnek tulhajtása a segélyre szorult az idegen segítséghez hozzászoktatja s az önszegély ösztönét kisebbiti benne.

A szegényügynek ez olyannyira szükséges önkorlátozása azonban sok esetben egy bizonyos kemény szükségre vezet főleg ott, hol a teljes munkaképtelenség az illetőnek önhibája nélkül állott elő, ahol a legszükségesebbnek megadása a fáklyavilághoz hasonlítva, nem a nyomor éjjelének a megvilágítására, hanem a borzasztó sötétség feltárására vezet. Az ily esetekben, melyeket csak az individualizáló szegényügy állapíthat meg teljes biztonsággal az emberi könyörtelenségnek kell legszebb és legáldásosabb virágait fakasztani.

Nagy körültekintést igényel tehát a szegényügy ellátása, mert a köztapasztalás bizonyítja, amint fennebb is kimutattuk, ez nem mindig azonos fogalom a jótékonyág gyakorlásával.

A tanítók kérelme a társadalomhoz.

Most, hogy rövid idő múlva ismét rendezni szándékozik a törvényhozás a tanítók fizetését, nem érdektelen a nagy közönségre sem, hogy boldogulásuk kivívása érdekében megindult országos tanítói mozgalom, melyek a tanítók lelkét örökös izgalomban tartják, végre-valahára nyugvó pontra jussanak. Érdeke a társadalomnak mindenképpen, hogy a háborgó tanítótság nyugodt lélekkel, bizalommal és újult munkaerővel lásson dolgához azzal a megnyugtató tudattal, hogy testet-lelket sorvasztó munkájáért, ha nem is a megfelelő rekompenciában részesül, de legalább nem kell nélkülöznie tovább.

Az az általános elégedetlenség, mellyel a társadalom majdnem minden rétege egész a mélyéig át van itatva, mutatja, hogy népevelési rendszerünkben öreg hiba van és tanítványunk mindaddig a legmostohább gyermeke volt a váltakozó kormányoknak. Nemcsak nálunk, de az egész világon úgy van, hogy a társadalom azon intézménye — és vele ezernyi sallangja is, — melynek hivatása a haza, a békés polgárok védelme a bel és küllelenséggel szemben, de amely intézmény ezen eszményi hivatásától eltérőleg hódító tervek eszköze lett egyik-másik állam nagyratörő álmainak megvalósításában, iszonyú tekerként nehezedik a nép vállaira. A védelem pedig ezek ellen belekényszeríti a többi békés munkaszerető nemzeteket is az örökös fegyverkezésbe és ma már minden nemzet legdédelgetesebb, de legislegdrágább intézménye a katonaság. És az emberiség még nem jutott a civilizáció azon magaslatára, hogy belássa azt, hogy ennek az intézménynek az enyészete, a pusztulása, a halál szolgálatába csak akkor szabad szögödni, amikor a haza, a mindnyájunk anyja, védelmében ránt kardot. Akkor és csak akkor szent a harc. De nem tudja belátni ma még azt sem, hogy van egy másik intézménye is: az iskola, amely nem rombolni, hanem alkotni hivatott, amely nem a Halál, de az Élet szolgálatában áll, hogy egy jobb, megértőbb, boldogabb nemzeteket neveljen. És mivel ezt át nem éri, belátni nem tudja, talán nem is akarja, elhanyagolja, nem igen törődik ezen intézményével és nyomorogni hagyja ezen intézmény hivatott tényezőit, vagy ha néha-néha valami csekélységet juttat is nekik, hogy megmentse a tengődő életnek, ezt is csak akkor teszi, ha a kényszerűség hajtja rá.

Ez jellemzi legújabb nemzeti életünket 1867-től napjainkig. Ezért aztán az elégtelenség valóságos megtestesülése lett maga a néptanító. Az ő elégtelensége pedig alapja, végoka részben a nép elégtelenségének is. Szinte azt mondhatnánk: az elégtelenséget öntudatlanul belenevelte a népbe. Nagy szó ez! A néplelek mélyeig

nem látó olvasó talán meg is mosolyogja. Azt hiszi, úgy tudja, hogy azt az általános nagy elégtelenséget kizárólag a közgazdasági és egyéb közállapotunkban beállott változás, fejlődés okozza, tetézve a nagyon megüvekedett igényekkel. Ez úgy is van. Est nem tagadja senki; de az is igaz, hogy az iskola nem nevelt, vagy ha nevelte, akaratán kívül rosszul nevelte a népet arra, hogy est a súlyosabb életterhet is békével viselje.

Minden kornak megvoltak a maga szociális bajai, talán nagyobbak is, mint a maiak. A minden bű és bajtól ment paradicsomi élet nem volt e földön soha, nem is lesz, az emberiség földi élete a létért való küzdelem. Megvoltak a bajok a múltban is, a különbség csak annyi, hogy akkor a nép türelmesebb, a bajok elviselésére edzettebb volt, mint a mai nemzedék. A mai kor gyermeke már nem tud, nem akar tűrni, a legkisebb baj nyomása alatt feljajdul, Kishitűvé lett és kétségbeesésre hajló. Mindenki hajszolja a szerencsét, de azt megragadni nincs megfelelő energia bennünk. A szorgalom, a munka csak lassan és nem is biztosan hozza meg a jólétet. Sokan, igen sokan meg gyorsan és biztosan akarnak boldogulni inkább munka nélkül, mint azzal. És ha a terv nem sikerül, a sors földhöz vágta az illetőt, kétségbeesve zúgóódik, lármás, bajáért másokat okol. Nem kevesen elvesztve a boldogabb jövő reményében való hitüket végkép, rogyott inakkal, összetörtén vánszorognak lassan a sírgödör felé. Dehogy is próbálják meg az új harcot az élettel. Vagy sokan meg sem várják, míg a sírgödörhöz érnének, hanem ünkezőkkel vetnek véget életüknek, gyáván kitérve az újabb küzdelem elől.

Est a súlyos nemzetsorvasztó bajokat ki gyógyíthatja, illetve ki adhat a bajoktól mentes népet a hazának? Ki nevelhet egy magába bini, széles küzdelem között is hinni és remélni tudó nemzedéket? Az acél, minél több ütés éri, annál keményebb lesz:

T A R C A.

Akarod a lelkem látni?

Sötét hajad fejem besátorozza.
Nyakam átfogva két báronykarod,
Szemed a lelkem kinseit orozza,
S a láthatatlant látni akarod.

Halvány szemem bágyadt tűzén keresztül
A lelkemet hiába kutatód,
De nézd, az ajkamon dalocska rezdül,
Fogd fel sziveddel és megátthatód.

Lelkem zokogva sok—sok dalba irtam,
Ot vergődött a bús sorok között.
Te meg se láttad, jaj, hiába irtam,
Dacod előle elfüggönyözőtt.

Nézz e dalokba forró csókod este,
Meglátod lelkem, mely hozzád kiált,
Mely annyi éven át hiába leste,
Hogy lehajolj hozzája, mégis áld.

Csókold sebét, mit bú villáma vágott
Ajkkal szívjad fel panasz-szavát.
Tört szárnya az örökkévalóságot,
— Gondold meg — érted hányzor szállta át.

Kersék János.

Fifi és Pufi,

Irtá: Szilárd János.)

Vavrik tanár úr az úgynevezett „borzasztó” emberek sorába tartozott. — A külseje is elárulta ezt, lévén hatalmas bozontos bajusza és szokatlanul dús, valamint gondo-

*) Munkaterv szerzőnek „Kis gyerekek, nagy gyerekek” című most megjelent kötetéből.

úgy a sors csapásai az igazi, a küzdelemre képes embert is nem hogy letörnék, csak annál edzettebbé teszik őt a bajok elviselésére. Hát az ilyen igazi, ilyen kemény izmú, acélos lelki népet ki neveljen e nemzedek? Mindezt csak az iskola teheti meg és ez az iskolai nevelés fő feladata. Igen ám, de hogyan lehet ezt attól az iskolától várni, melynek a lelke, a tanítója beteg, akiről magáról szinte leri az elégtelenség, a kishitűség, a kétségbeesés. Ő bizonyára nem hinti az elégtelenség, az energiátlan-ság mérges magvait a gyermek lelkébe, sőt ellenkezőleg; de öntudatlanul reáhatással átragad az ő lelki állapota a fogékony gyermeki lélekre. A tanító szelleme a gyermeki lélek mágnese, mely bármily helyzetben és bármily iránytól is vonzó erőt gyakorol arra. Olyan az a még romlatlan gyermeki lélek, mint a legfinomabb és legtisztább agyaggyűrűmánya, mely az ihletett szobrász kezének legkisebb érintésétől más és más alakot, benyomást nyer és amelybe az alkotó művész képes szinte az egész lelkét beleönteni. Így van az a gyermekneveléssel is. Ha a gyermek nevelője örökösön szomorú, kedvetlen, haragos, békétlenkedő, izgatott, ideges, — mert a pusztá megélhetésért való szakadatlan küzdelem őt ilyené teszi — ez mind igen-igen rossz hatással van a gyermekek lelkületére és okvetlen nyomot hagy azok lelkében, nem is szólva arról, hogy a gyermek tanulmányaira is mily káros következményekkel jár.

És ezek után ki tagadhatja állításom igazát, amidőn azt állítom, hogy a tanítótság elégtelensége nem csakély mértékben oka az általános elégedetlenségnek?

Mig ha ő anyagi gondoktól megszabadulna, ha nem is fényes, de tűrhető anyagi helyzetbe jutna, az az elégedett, vidámlelkű, türelmes, dolgát örömmel és lelkesen teljesítő tanító mi más hatással lenne a gyermekek lelkületére! Nos, a társadalmon áll, hogy úgy legyen. Hátpecsétes lakat alatt őrzik a fizetésrendezésünkről szóló törvény-

szatlan szemődöke. — Kitűnő katonák vált volna belőle — (amit mi mélyen sajnáltunk, hogy nem úgy történt) — mert a hangja, ha nem is ércea, de messzehalló vala, holott rendszerint akkor kiabált legjobban, amikor közel álltunk hozzá. — A szíjgyekek és egyenetleknek minden próziséga koncentrált mennyiségben lakozott benne. — Mert hát a matematikát tanította.

... A lobogó, virágos március 15-én nagy ünnepek keretében áldoztunk nagy Kossuth Lajos emlékének. — Keveset tudó, sokat sejtő lelkünk lángoló vonalakkal rajzolta meg a szabadsághős huszáros alakját s a Kossuth-nóta szünket bontotta. — Kitért belőlünk minden, az idővel, pénzzel még meg nem vesztegetett, romatlan magyar virtus, az öklök összeroppantak, mellok kifeszültek . . . hol van egy német?

... Az ünneplők már szétoszoltak, kisebb csoportokra verődve mi is hazafelé ballagtunk vidáman, erősen, mint a kis iskolás szabadsághősök minden évnek minden márc. 15-én. — Hosszú jókédvünkben valamelyikünk rágyújtott a „Tavaszi elmúlt, lehullott már” szép, jó öreg rótára s mire az öreg templom elé értünk, olyan kórusban haragott a dal, hogy a plébános úr rémülten szaladt élénk, talán, mert búcsúoknak tartott. — Így haladtunk s énekelünk volna még tovább is, ha a következő utcából ki nem karikásik Vavrik tanár úr az ő

javaslatot s így még semmi bizonyosat nem tudunk róla.) De bizonyos sejtésem, meg a multak szomorú emléke azt súgja nekünk, hogy ez a nagy titkolódzás valami meglepő tejeget magában. Ha tehát ez a meglepetés az lenne, hogy igazán szerény kívánságainkat most sem akarnák megvalósítani egészben, ne hagyjon bennünket a társadalom újra megnyomorítani, az ő tiltakozása elháríthat minden akadályt boldogulásunk útjából.

Tegyük a néptanítót elégedetté, ő cserébe egész lelkét adja tanítványainak!

Kántor István.

Az önelemzés.

Az ember oly természeti lény, aki mindent szeret vizsgálni, elemezni, minden iránt érdeklődik, csak önmagával szemben tartózkodást tanusít. Már az ókor bölcsői is fontosságot tulajdonítottak az önismeretnek. Ennek bizonyossága többek között a delfii Apolló-templom homlokzatának a felirata. „Ismerd meg tenmagadat!” Sok idő mult el azóta, a feliratot tartalmazó márványtábla megsemmisült, de a szöveg, az örökké tartó aranymondás, halhatatlanná vált. A modern társadalmakban idővel frissebb és frissebb hullámokat vet felszínre; kívánja, követeli érvényesülését. Azonban a hullámok elsimulnak anélkül, hogy az emberek az önismeret területére lépőnek. Az emberek nem szentelnek időt önmaguk elemzésére, önismeretére. Pedig az önismeret az élet boldogulásának egyik mulhatatlan feltételét képezi. Asért az az egyén, aki tisztában van saját egyéniségével, energiájával, típusával, tehetségével, képességével, hibáival, stb. bármikor megleri azt a pillőt, ahol teljességében érvényesülhet. Jegyezzük meg, hogy minden egyéni bukás bizonyos tökéletlenségnek a következménye. Az önmagát nem ismerő egyén tökéletlen, számos bukásnak van alávetve.

Foglalkozunk a természet különböző erőivel, jelenségeivel, tüneményeivel, tár-

*) A lakat felpattant már, amennyiben a kultusz-miniszter a törvényjavaslatot, amely — sajnos — nem mindegyben fedi a tanítótság jogos kívánságait, — e hó 23.-án terjesztette a képviselőház elé. — Szerk.

jellegzetes zéró lábain. — Olyan piros volt, mint a nyugvó nap szeles időben.

— Fogjátok be a papulátokat, mert betömöm! — De úgy-e, amikor gyököt kell fejteni, egyik sem ordít! . . . Hát szabadságharc van most? . . . Adok én nektek Kossuthot is, meg Lajost is! . . . Mindnyájaitokat beirak az osztálykönyvbe! . . . Most pedig ki-ki mars haza! . . .

Az osztálykönyvi beírás lesújtó valóságán kívül igen elkésértett, hogy hazafias lelkesedésünkben ilyen profán módon meghaborgattak. — Teleki Simi megesküdtött, hogy Vavrik közönséges pánszláv s az apja ismerte az apját, aki Trauzna mellett üveget fűjt — s ha jól tudja — a fiatal Vavrik üres óráiban segített sz apjának fűjni és tutajozni.

— Attól dagadt ki úgy a képe! . . . jegyente meg az egyik.

— Az a bütyök az újján még mindig a lapát nyoma, — vélekedett a másik, sőt olyan vélemény sem hiányzott, amely szerint bozontos bajusza a korábbi beretválás eredménye lenne. — Egyszóval rettenetes volt a felháborodás. — Mindenki bosszúra gondolt, kegyetlen, megsemmisítő bosszúra, bár nem igen nyilvánítottuk, mert — régi példákban is akadt a szabadsághősök között áruló . . .

Másnap Teleki Simi félrebírvott,

gyaival, stb. de nem tudjuk, hogy milyen és mekkora energia lakik bennünk. Milyen lelki jelenségeink, azok következményei, okai, okozatai, okosságai, stb. Nem ismerjük ösztöneinket, az öntudatlanban ejlő elemeket, melyek igen sokszor a tudatos elemekkel ellentétes irányba, merdebe terelik életünket. Bizonyos dolgokat művelünk anélkül, hogy tudnók, hogy mi hajtott azok körébe.

Sokszor oly munkát vállalunk, amely tuhaladja a rendelkezésünkre álló energiát, képességünket, tehetségünket. Indulataink özöne viaskodik bennünk; apasztja, sorvasztja munkaenergiánkat, rövidíti életünket. Egyéniségünkben hiányzik az a fegyelmezettesség, a helyes összműködés, mely a lelki erők összhangzó, könnyed tevékenységéhez szükséges. Az erők javarésze tehát a subjektív harcoknak, kitérésnek hódol. Itt az élet derűs munkálkodásáról, a megelégedettségről szó sem lehet. Olyan vágyakat is támasztunk, melyek teljesülése bizonyos holt pontokba, lehetlenségekbe ütközik. Természetes, hogy ezek a vágyak elfojtásnak vannak alávetve, különben az erkölcsi rend törvényébe ütköznenek bele. Ne feledjük, hogy az elfojtott vágyak idővel összegyűltenek, erejükben meggyarapodnak, minduntalan felszínre, helyesebben az öntudatba kívánnak kerülni.

Ezek fékentangása nagy energiát kíván. Az egyéni energia megoszlik, egyik része az elfojtott vágyak fekezésére, elnyomására, a másik része a tulajdonképpeni munkára esik. Kevesebb energiával dolgozunk, munkánk fárasztóbb, kellemetlenebb, s kisebb értékű. Igen könnyen, sőt rendszerint a szellemi kitaradás mezejére vezet. Súlyosabb tünete a szellemi kimerülésben bizonyos erők, mely koros elváltozásokat okoz az egyén idegrendszerében, szervezetében. A szellemi energia gyorsapítása és gazdaságos művelése önismeretet tételez fel, mely nélkül rablógazdalkodást üzünk vele.

Az önismeret, önelemzés alapja gyökere az *előrelátásnak*, mely az idő szerint még igen keves ember rendelkezik. Az előrelátás az a tényező, amely folytatódó életünket kellemesebbé, tökéletesebbé teszi.

Igaz ugyan, hogy egyéni ténykedésünk a fejlődés kereteiben mozog, mely folytonos változásnak van alávetve, tehát más és más számításokat, irányokat követel, ámde tudatával kell bírunk annak is, hogy lelki

jelenségeink között olyanokat is találunk, melyek ismétlődnek, ennek révén tökéletes jegecskévé válnak. Ezek igen alkalmasak arra, hogy belőlük a jövőre következtessünk. Ezek nyomán tudjuk életünket a jövőre nézve berendezni, előkészíteni, hogy könnyebben boldogulhassunk. Sokan rendszerint csak akkor látják az önismeret, az önelemzés fontosságát, amikor már késő. Itt-ott halljuk a panaszt, mely a lefolyt életténykedéssel függ össze. „Ha még egyszer előlről lehetne kezdenem, de másképp rendeznem be az életet!” A sóhaj elrepül, a hiba megmarad.

Mianderre idejekorán nevelni s figyelmeztetni kell az embereket. Az iskola mutatson utat, mely az önismerethez, az önelemzéshez vezet. A tanuló ne csak mással, hanem önmagával is foglalkozzék. Ha a tanuló már az iskolában kapott alapot, akkor biztosabb, célterőbb az önelemzés további előlése, mint anélkül.

Mindenki szakíthat időt lelke elemzésére. Vizsgáljuk meg lelki életünk tartalmát; keressük azokat az elemeket, melyek a jövő helyes ténykedésünkre, boldogulásunknak a forrását képezik. Ne rohanjunk az életküzdelmek után, hanem álljunk meg kisé, hogy önmagunkba mélyedhessünk, bepillantathassunk! Ezt kívánja az ésszerű életténykedés.

Szobolovszky István.

Különfelek.

— **Kaszinó közgyűlés.** A Lévai Kaszinó ma délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését, amelynek tárgyszorozata a következő: 1. Az igazgató évi jelentése. 2. Az 1912. évről szóló zárszámadás beterjesztése. 3. Einök és az egész tisztikar választása. 4. Esetleges indítványok. 5. A folyó évi költségvetés megállapítása.

— **Gyászhir.** A régi, jó táblabírói világból maradt meg Léva városának egy-két tisztelőreméltó alakja, akik nélkül el sem tudjuk képzelni a várost, akik úgy élnek előttünk, mint a bibliai pátriárkák, akiknek élete példányképpül szolgál nekünk késő ivadéknak. S valahányozor ezek közül a nemeseleikű férfiak közül valamelyik által lép a halálkapuján az örökké-

valóságba, mely megilletődéssel nézünk lelki szemeinkkel utána s érezzük, hogy még sokáig hiányozni fog nekünk. Ezek a gondolatok merültek fel lelkünkben, midőn arról értesültünk, hogy Nyitrai Ferenc, a régi Léva városának egy késő utókorra példa gyanánt visszamaradt, köztiéletben álló polgára a hó 22.-én, rövid szenvedés után életének 85. évében örökálmára hunyta le szemeit. — Benne az igazi, régi lévai polgári erények inkarnációját tiszteltük, aki életével szolgáltatott példát, hogy miként kell páratlan becsületességgel, törhetetlen vasakarattal és munkaerővel vagyont szerezni, magának és családjának jólétét biztosítani s miként kell, megintatlan meggyőződéssel, nemes áldozatkészéssel szolgálni hazáját és városát. Ifjú korában meghihette lelkét a magyar szabadságharc szelleme s ennek a szent lelkessédsnek glóriája késő vénységig kisugárzott lelkéből, mert törhetetlen hűséggel ragaszkodott ifjú korának évek viszontagságain keresztül is tisztán megőrzött nemes ideáljához. Léva városát, polgártársait magyaros ösztönéggel szerette; amíg testi ereje engedte, városunk közéletének minden fázisában résztvett. A várost a polgárok közösségének tartotta, amely közösség keretén belül az egymás iránt való kölcsönös tisztelőnek s áldozatkészétségnek kell honolnia. És most halála után, mikor nagyszerű, jótékony alapítványaival emelt magának ércnél maradaudóbb emléket, látjuk csak át magasan a hétköznapi emberek felett, ki késő aggkorában is, mikor testi gyengesége a szobához kötötte, azon gondolkodott, hogy miképpen mutathatna követésére méltó példát életével polgártársainak. Végrendeletét a hó 22.-én hirdették ki a lévai kir. járásbíróság előtt, amely szerint a lévai róm. kath. templomnak 500 kor., a lévai Stefánia árvaháznak 1000 kor., a lévai kath. legényegyesületnek 500 kor., — a lévai kath. körnek 500 kor., — a lévai iparos olvasókörnek 2000 kor. és a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 500 koronát hagyományozott. Hozánk Léva városához volt ő növe szívével-lelkével, áldott emléken polgártársainak kegyelme gyújtja meg az emlékezés örök lámpáját. Benne özv. Fülöpp Alajosné Nyitrai Anna, nagyapocsaníj földbírtokos, Holló Sándorné Nyitrai Amália, Holló Sándorauk, a lévai takarékpénztár igazgatójának s lapunk

— Te! . . . én megbosszulum magam Vavrikon!

— Én is gondolkoztam rajta, de nem megy.

— Megy. — Ide fülelj! — Ismered te Vavrik daxli kutyáját!

— Amelyik mindig a piacon csavarog? Már neha oldalba rúgtam. — Úgy hívják, hogy Pifi . . .

— Az az. — Most pedig esküdj meg, hogy ha keresztrefeszítenek, sem mondasz el semmit.

. . . Rettenetes esküvést követtem el. — A fiú tovább fakgatott.

— Ha összeveszünk se? . . .

— Soha! . . .

Simi a fülembe sugta;

— Én ennek a kutyának a farkára kötözök valamit . . .

Elnevettem magam.

— Marha! aztán ezért kellett megesküdnöm? . . .

— Ne olyan hangosan! . . . még meghallják! . . . És ne nevedsz, számár, nem tudsz semmit. — Én a kutya farkára egy cédulát kötözök, ráírom, hogy: „Hazaáruló, gazember tótja!” . . . A kutya hazaszalad és Vavrik elővássa . . .

A lélegzetem elakadt. — Mégis okos gyerekek ez a Simi. — Ki sem nézné az ember belőle!

— És mikor kötözöd rá? . . . érdek-lődtem.

— Ma délután. — A kutyát becsaljuk egy kapu alá, oszt a többi már megy magától! . . .

— Becsaljuk? . . . Hát én is ott legyek? . . . Kicsapnak! . . .

— Nem tudja meg senki. — Ott kell lenned! . . . Egyedül nehéz lenne.

. . . Egyszóval ott voltam. — Azonban Pifi kutyának törbecsalása koránt sem ment olyan simán és könnyen, mint azt gondoltuk. — Vala ugyanis a mi városunkban egy Hadrinek nevű erdőkerülő, aki — hogy behizelelje magát az intelligens körökbe — tuocat számra ajándékozta el szebbnél szebb duxli kutyáit s a véletlen folytán éppen Vavrik tanár úr volt az, aki Levendula pékmester urammal egyetemben tiszta fekete, egymástól meg sem különbözethető kutyát kapott. — A véletlen összeesküdött ellenünk. — A tanár kutyája Pifi, a pékmesteré Pufi. — Elnevezésben is milyen feltűnő hasonlatosság! — Ez még mind istenes lett volna, de a két kutya a merénylet idején együtt játszott, hentergett a porban s eltekintve szörnyű bizalmatlanságtól — mert hol elszaladtak, hol megharaptak — semmi pozitív adat nem volt kezünkben a tulajdonosok megállapítását illetőleg. — Végre is mi — skik Vavrik tanár urat igen jól ismertük — abban állapodtunk meg, hogy minden logikus emberi számítás szerint fejtelenül a haraposabb daxli Vavrik ne-

velése. — És így cselekedtünk. — Mig én a kutya haragját otthonról lopott Lyershússal csillapítottam, Simi ügyesen rendeltetési helyére kötözte a cédulát. — Aztán csih-pubi, végigvertünk az eleven póstán és magunk is hazaszaladtunk. — Hogy pedig a tanár megbosszantása teljes legyen, másnap reggel ugyancsak elkövtettük a stiklit.

. . . Levendula pékmester uram éppen a kertjében pipált és rózsáit nyesegette, amikor Pufi kutyája rövid lábain nagy ijedten eleje gurult. — Majd pedig barátságosan csóválta a farkát, meg azt a fehér cédulát, ami a cernán lógott le róla.

— Hat ez meg mi? . . . csodálkozott Levendula. — Pufi! Gyere csak ide!

Pufi odaszaladt s a pékmester letépte a papírt. — Elolvasta a szörnyű gyanusítást és — ha meg nem fogódnak a rózsakaróban — menten hanyatesik. — Borvirágos orra lilába futott, szeme alatt fekete karikák támadtak. — Jól körülnézett, vajjon nem lelelkednek-e rá s miután meggyőződött, hogy körötte minden csendes, szebébe csúsztotta a papírlapot.

— Tudják! . . . tudják! . . . nyögte, nyöszörögte és sántikálva, lehorgasztott fővel csoszogott szobájába.

. . . Az áthánykódott, álmatlan éjtssaka után Levendula uram még kátvét

alapítójának neje, Sprincser Jánosné Nyitray Mária, Sprincser János v. orsz. képviselő neje és Nyitray Nándor lévai tekintélyes kereskedő édes anyjukat gyászolják az elhunytban. Ő volt a tősgyökeres lévai Nyitray család szeniors, a két gyermekein a unokáin kívül igen nagy számú rokonság gyászol. Holttestét e hó 23. án helyezték örök nyugalomra polgártársainak őszinte részvétele mellett. Gyászba borult családja a következő gyászjelentésben tudatja a szeretett családfelet elhunytát: Nyitray Anna özvegy Fülöpp A. Jánosé, Nyitray Amália Holló Sándorné, Nyitray Mária Sprincser Jánosné, Nyitray Nándor úgy a maguk, mint az alulírott rokonság nevében fájdalommal jelentik, hogy szeretett édes anyjukat Nyitray Ferenc főbírtokos, Bar vármegye törvényhatóságának, Léva város képviselő-testületének tagja, folyó hó 22.-én d. e. 8 órákor rövid esenvedés után és a halotti szentségek ájtatos felvétele mellett, életének 85.-ik évében elhunyt. A drága halott holt teteme folyó 23.-án d. u. 4 órákor a római kath. szertartás szerint fog örök nyugalomra helyesztetni. Az engesztelő szent miséioldosat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 24.-én fog az Urnak bemutatattani. Léva, 1918. évi január hó 22.-én. Adás és béke lengjen drága porai tetéit! Holló Sándor, Sprincser János, Reichel Mária vejei és menyje. Holló Béla, Holló Margit férj. Katona Jánosé, Holló Anna ferj. Berkó Istvánné, Holló Erzsébet férj. Tóth Ferencné, Holló Amália férj. Csorba Jenőné unokái. Fülöpp Jenő, Fülöpp Alajos, Fülöpp László, Fülöpp Anna, Fülöpp Adrienne, Fülöpp Sándor, Katona Margit, Katona István, Katona György, Katona Klárka, Katona Janika, Katona Erzsike, Berkó Pistike, Berkó Anikó, Tóth Sándor, Tóth Ferenc, Tóth Erzsike, Tóth Juliska, Csorba Katóka és Csorba Erzsike dedunokái.

— A kath. kör táncmulatsága iránt, amely hangversennyel egybekötve febr. hó 2-án a városi vigadóban lesz, az érdeklődés a legzeselebb körben igen élénk. Az isalésos meghívó a következő érdekes műsört tartalmazza: 1. Felolvasás. Tartja: Frank Antal úr. 2. Gastaldon G.: „Music: Proibita“ és Franz R.: „A Teuger“ éneki Dr. Heinrich Gyösbőné úrasszony; zongorán kíséri: Kleisner Pát úr. 3. Grig: „Románca“ és Nevera: „bölcösdő.“ hegedűn játssa: Grimm György úr; zongorán kíséri:

sem ivott, annyira sietett. — Ferencjósákba bújt és a városházra ballagott.

— Jaj, de ebből van kigyelmed, Levendula bácsi! — csapta össze kezét a hajdú, hogy meglátta a pék ráncos, halálsápadt arcát. — Tán csak nem lepte meg kigyelmedet a sárga kórág? . . .

— Még annál is rosszabb, még annál is rosszabb, fiam! — De bessé hetnék a polgármester úrral?

— Orvoshoz kék menni ilyenkor, orvoshoz, — vélekedett a hajdú. — No, de jöjjön, majd beljebb kerülőna.

A polgármester is összecsapta keszt és karossékkal kínálta meg a beteg Levendulát.

— Mi jót hozott, vagy mi rosszat? — kezdé a polgármester — hogy nem áttal ilyen betegem elfáradni . . .

— Nem vagyok én beteg, jó uram, — sóhajtott Levendula. — Nagy az én szégyenem, nagy az én gyalásatom.

— Ej! . . . ej! . . . maga sem hissi, amit bessél. — Hát mi történhetett kenddel?

— Nagy.

— Megverte a feleségit?

— Az rendjin van.

— Asért mondom! — Besséljen Levendula uram, talán segíthetek . . .

— Nem a! — ránta a fejét a pék. — Es olyan baj, hogy esen maga az Úristen sem segít . . .

Kleisner Pát úr. Ezt követi: „*8 nem féltékeny*“ bohózat! felolvasásban. — Irtá Alexander E. Somélyi: „*Erdrei Giza, orvos Kacsenyecz Gyula úr Bella felesége Nyiredy Bók úrleány Gergely Adám, vidéki bírtokos Farkas Tódor úr Tercsi, szobaleány Kalapos Mariska úrleány Történi Eideri Giza orvos lakásán.*“ A hangverseny kezdete este 8 órákor. — Belépődíjak személy és karzatjegy 2 kor. Családjegy 5 k. Jegyek előre váthatók Borcsányi Csernák urak üzletében és este 7 órától a pénztárnál. Felüfizetéseket közönnettel fogadnak és hirtalpilag nyugáznak.

— Előadás a tuberculosisról. Dr. Frommer Ignác a lévai tüdő eiteggondozó intézet vezető orvosa folyó évi február hó 3.-án délután 5 $\frac{1}{2}$ órákor a helybeli főgymnasium rajstermében veitett képekkel egybekötött előadást tart a tuberculosisról és az ellene való védekezésről melyre az érdeklődők es uton is meghívhatnak.

— Az elemi iskolás műkedvelők. A szépen magyarosodó Garamújfalú iskolájának tanuói folyó évi február hó 2.-án d. u. 4 órákor és este 6 órákor megismétlődő szini előadással egybekötött műkedvelő előadást tartanak az iskola szinpadján. A műsor a következő számokból áll: 1. A várva várt nap, monolog. — 2. A fehér ruha, szinmű. Irtá: Rudnyánszky Gyula. — 3. A fuccsba ment korzó, dialog. — 4. A két művész, dialog. — 5. A pályaválasztás, monolog. — 6. Intézetben, szini jelenet. — 7. A dötös tótok, dialog. — 8. Magyar szólo; táncolija öt par l. oszt. tanuló.

— Táncvigalom Ujbányán. Az ujbányai Casino-Egylet 1918. évi február hó 1.-én műkedvelői programmal egybekötött jórökonyeú táncvigalmat rendez, amely alkalommal a műkedvelők a következő darabokat adják elő: 1. Az *Ezekutor*. Vigjáték egy felvonásba. Irtá: A. C. 2. *Éjjeli utdn*. Énekszám zongorakísérettel. 3. *A házasságközvetítőnő*. Bohózat egy felvonásban. Irtá: Baumann Gyözö. — Kezdeté pontban esti 8 órákor. — Belépti díjak: Személyjegy 2 K., családjegy 5 k.

— Közgyűlés. A Baramegyei Gazdasági Egyesület február hó 16.-án, d. e. 10 órákor, Léván, a városháza tanácstermében közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Az egyület 1912. évi zár számadásának beérjesztése és a felmennyi megadása. — 2. Álladrijásások helye-

inek kitézése. — 3. Titkári beszámoló és a cukorépaszerződés megkötéséről és a cukorgyárral történt tárgyalás eredményéről. 4. Vámosladány község átirata a Perc patak szabályozása tárgyában. — Átiratok és indítványok.

— Mkor osztják szét az ötödik milliót? Az 1912. LVIII. t. c. értelmében a városok államségélyének ötödik millióját valósíntulog a hét folyamán osztja ki a belügyminiszter a városoknak. Az ötödik millió korona kiutalásával kapcsolatban a rendörlegényesség minimális illetményeinek a megadására is köteleztettek a városok.

— Az adóügyi bizottság tagjai. A közigazgatási bizottság folyó hó 14.-én tartott ülésében az adóügyi bizottságba az 1913. évre Báthy László, dr. Bottka Gyözö, Dombay Vilmos és Simonyi Béla bizottsági tagokat rendez tagokul, — dr. Belicza Pál és Huberth Vilmos bizottsági tagokat pedig póttagokul küldötte ki.

— Gazdasági előadások. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Baramegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével folyó évi február hó 9.-én, Léván a városháza tanácstermében gazdasági előadásokat rendez. Az előadások programja a következő: 9—10 óráig *Ujhelyi Imre*, akadémiai igazgató: A szarvasmarha tenyésztés fejlődését gátló betegségekről, — 10—11 óráig *Ráosz Imre*, akadémiai tanár: A talaj termőereje és a műrágyázásról; — 11—12 óráig *Bánvártth Sándor*, akadémiai tanár: A fejös tehének takarmányozásáról; — 12—1 óráig dr. *Barna Balázs*, akadémiai tanár: Gabonaink kártevői ellen való védekezésről. — Az előadásokon a gazdaközönség és az érdeklődők minden díj fizetés nélkül résztvehetnek.

— Kabaré Körműbányán. A körműbányai négyület folyó hó 21.-én kabaréval egybekötött jótékonyceú táncmulatságot rendezett. A műsor igen szép és változatos volt s a mulatság minden tekintetben jól sikerült.

— Dispozíció. Patay Károly esperes, a ref. egyházmegyében a segédlelkészeket újabb rendelettel így helyezte el a gyülekezetekben: Nagyölvodre: Keserű Gázt, Mohiba: Varga Gázt, Nagysallóba: Földes Józsefet, Garamszentgyörgyre: Nyitray Zoltánt, Garamveszekényhe: Agyagásy Sándort.

— Ördögadta! . . . ez már nagy história lehet . . .

Levendula hosszan fészkelődött, köhögött, majd beszédebe fogott.

— A Breuner képviselő úr, hogy fellépett avval a mungó programmal — sülyedjen el, — heteken át irkált-firkált a voksomért. — Már pedig én nagy Kossuthpárti vagyok, azt tesszik tudni. — Mondtam, hogy nem szavazok. — De aztán a lakásomra jött két szidókölgyök és . . . köpjön a szemem közgé, polgármester uram, én . . . ötasz koronáért eladtam a voksom . . . Jóságos Istenem! . . . mit csináltam! . . .

— Ugyan, ugyan Levendula uram! — mosolygott a polgármester, — hát csak esért a gyerekséért nem érdemes okoskodni! . . .

— Nem-s? . . . — pattant fel a pék. — Hát itt van, nézze kigyelmed, hogy milyen csúfot csináltak belőlem! . . . Es polgármester uram mondja, hogy gyerekség, amikor már a kutya is a farkán hordozza! . . .

. . . Aszatra dobta azt a nevesetes cédulát és elbessélte az esetet.

— Eladja a voksát más is, — mosolygott ismét a polgármester. — Hajjaj! . . . undék nekendneik sokat mesélni. — M-

nálunk ez szokás, aztán meg senkinek semmi köze hozzá.

— Már pedig nekem es az ötasz korona nem kell; itt var, polgármester uram, az öt gyalázatos bankó, adja oda a gimnáziumi dalárdának, mivelhogy olyan szépen énekeltek a Kossuth-nótát. — Csak azt ne mondja meg, hogy tölem való . . .

. . . Kissé megkönnyebülve, de még mindig szomoruan, lesütött, szégyenkező szemmel fordult ki Levendula uram a városháza kapuján. — Ott várt rá a Pufi kutya, illetve nem várt, hanem játszott a Pifivel.

— Nini! — ugrott egyet Levendula. — Vavrik tanár kutyája is cédulát hordoz! . . . majd addig manőverezett a kutya körül, míg elolvasta a „Gazember, ha száaruló tótja!“ felirást.

Megállt. — Maga elé nézett, pislogott, majd az ő régi, nyugodt, mosolygós ábrázatával olyasmit mondott, hogy:

— Aasz már igaz! Hát ki a kukuk hinné, hogy még az ilyen tudományos ember is eladja a voksát?!

. . . Es megvigasztalódott.

— **A Nőegyleti Kalikóbál.** Tegnap zajlott le a farsag legelőkelőbb bálja a Városi Vigadó termében. S szép látványt nyújtott a nagyszámú, előkelő közönség, kik közt ott lehetett látni Bars és Hont-megyének legzebb hőgyeit. Az előnévű képviseelő lady patronessék fél tíz óra tájban vonultak be a tárceterembe s ezután kezdetét vette a tánc, Bartos, Sárny muszájja mellett. A nagy erkölcsi siker dicsősége a nőegylet ügybuzgó titkárát Bellán Sándort illeti, ki hetek óta fáradozott nagy körültekintéssel az est sikeréért. Az első négyest 24 pár táncolta. A megjelent hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítanunk: Leányok: Arvay M. el, Bangha Mariette, Tótmegyer, Dudich Mici, Fiala Mária, Garamszentkereszt, Gutmann Iouka és Mancsi, Haltwirth Bibi és É. ma, Hatzler Dóra, Hoffmann Iouka, Klain Aranka, Koczab Hilda, László Lenke, Pischl Margit. Asszonyok: A v. Jozsefné, Dr. Balog Sándorné, Bangha Gézané, Tótmegyer, Bandy Endréné, öz. Bellan Adolfiné, Bilcsák Józsefné, Bittó Gyuláné, Bódogh Lajosné, Boross Gyuláné, Czambel Józsefné, öz. Csirik Jánosné, Darvayné Csizgán Anna, Engel Gyuláné, öz. Feja Kálmáné, Finka Sándorné Garamszentkereszt, Dr. Frommer Ignácné, Dr. Gergely Fülöpne, Grimm Györgyné, öz. Gyenes Józsefné, Gyenes Lászlóné, Halbwirth Ferencné, Hetzer Adolfiné, Hoffmann Ferencné, Dr. Horváth Gyuláné, János Jenőné, Jozsefcsák Gézané, Kabina Ervinné, Dr. Kolpaszky Dánielné, Dr. Kmoskó Béláné, Dr. Kraft Desszóné, Kossab Frigyesné, László Imréné, Levatich Gusztávné, Madarassy Istvánné, öz. dr. Novotny Imréné, Orodó Endréné, Dr. Priesner Gyuláné, Pischl Pálné, Pisch Samuné, Soós Jánosné, Szilassy Deszóné, Szitáry Béláné, Toth Zsigáné, Dr. Weinberger Adolfiné.

— **Kinevezés.** A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke *Polanda* Ressel jogszigorót a lévai kir. járásbíróshoz joggyakorlókká nevezte ki s őt egyúttal az igazságügyminiszter a lévai kir. járásbíróshoz mellé rendelt ügyességi megbízott állandó helyettesül rendelte ki.

— **Állatbiztosító szövetségek.** Zsitvaújfalui községben felelő hó 8-an alakult meg a községi állatbiztosító szövetség. Az alakuló közgyűlés előzőkkel, valamint a szövetséget elnöközítőjait is *Molnár* Gyula igazgatótánót, a szövetséget igazgatóul pedig ifj. *Gyuris* János és *Valasik* Károly gazdaságát választotta meg. A szövetséget alakulása körül sokat buzgókodott *Bossányi* János körjegyző, aki a zsitvaújfalusi gazdaságok az állatbiztosítás előnyeiről már az alakuló közgyűlés előtt is többször tartott előadást.

— **A F. M. K. E. új alapítványa.** A F. M. K. E. „dr. *Gyürky* Geza tanítói jutalomalapja”, amelyet lelkes és buzgó figyelmes elnököknek harmincéves egyévesi szolgálata emlékére alapított a F. M. K. E. közgyűlése, — egyre-másra szépen érkező az adományok az előzőkhez. Az utolsó hivatalos kimutatás szerint az alapítvány 2440.60 kor., volt Ezen összeghez újabban 125.90 K. adomány érkezett, amely összeget hozzáadva a már kimutatott összeghez, a gyümölcsöző alap eddig 2566 korona 50 fillér.

— **Fiszetőn katonai szolgálat alatt.** Kérdés merülven fel aszerint, hogy a létszámkiegészítés céljából már behívott és esetleg esután behívandó állami tisztviselők, altszázadosok és szolgák minő illetményekre tarthatnak igényt, a földmívelésügyi miniszter most körrendeletileg úgy intézkedett, hogy azok az állami tisztviselők, akik rendszeres hadkötelezettségüknek már teljesen eleget tettek és most tényleges katonai szolgálatra behívottak, a bevonulás napjától számított két hónapon át időszakos fegyvergyakorlatra behívottaknak tekintendők s a két hónapra illetményeik elvesztésében megmaradnak.

— **Gyengeelméjűek, gyengétehetősegek felvétele.** A borosjenő-mernátsusi egybekötött gyógypedagógiai nevelő és foglalkoztató állami intézetbe a jövő

iskolai év kezdetétől több növendéket vesznek fel. Felvételtnek a nevelő-intézetbe 7—10 éves, a foglalkoztatóba 14 éves felüli tanításra és foglalkoztatóra alkalmas gyengeelméjű, gyengétehetősegek egyének. A szegény gyermekek díjtalan elhelyezését nyerne. Bővebb tájékoztatást nyújt bérkinek az intézet igazgatója: Csapó György Borosjenő, Aradmegye.

— **Kabaréest.** Az aranyosmaróti k. h. legényegyesület február hó 2-án este 8 órákor a Döbl-féle szinkörben házalapja javára, világszerte és táncművészetével egybekötött kabaré-estét rendez, amelyen szinre kerülnek: *A kis mama* Vigjáték. Irta: Karczag Vilmos. — *A szórakozott apók.* Bohoszt. Irta: Dozsa József. Ezeket kívül lesz ének, monológ és szavalt. A belépti díj I. hely 2 K., II. 1 K. 60 fill., III. hely 1 K. 20 fill. Állóhely 1 K.

— **Társas utazás.** Makfalvi Ferenc kassai kereskedelmi iskolai tanár husvétkor társas utazást rendez Olaszországba. Programja van véve Róma, Tivoli, Nápoly, Pompeji, Capri-sziget, Sorrento, Pozzuoli a Tuzaróti stb. A két hétig tartó s minden kényelmet nyújtó utazás II. osztályban (három I. oszt.) összes költsége a külön kirándulások, borra- és étel, vezetőket, belépődíjakat is beszámítva 320 korona. Elsőrangú szállodák és ellátás. Indulás Kassáról március 14-én. Jelentkezni lehet Makfalvi Ferenc tanárnál (Kassa, Mikes-utca 10.) és László Bélánál, a Kassai Hírap szerkesztőjénél, akik szívesen küldenek programot s adnak bővebb felvilágosítást úgy a jelen, mint a július hónapra Norvégiába tervezett társas utazásról.

— **Fognak a jogászok.** Évek óta állandóan spád egyetemeken a jogászok száma. Nem mesterséges intézkedések, hanem maga az élet redukálja számukat a szükséges mértékre. Míg a múlt év első felében 3585 jogász iratkozott be a budapesti egyetemre, addig az idén 202-vel kevesebb. Kolosvárótt a múlt téli félévben 1624 jogász iratkozott be, az idén 157-tel fogyott a számuk. A többlet az orvosi karra s a műgyetemre megy. A budapesti egyetem orvosi fakultása 319-cel szaporodott, a kolozsvári 92-vel, a műgyetem hallgatóinak száma pedig 362-vel növekedett.

— **Milyen időjárás lesz ez évben?** Sirius időjárás szerint a folyó év január hónapjában még kemény hideg idő várható. 25-től nagy havazásra van kilátásunk egész Európában s hazánk nagy részében. Február is még hideg lesz. Többeszer havazni is fog. A tavasz azonban korán fog beállani. Márciusban már gyönyörű szép és meleg napok lesznek sivatáros esőkkel. A nyár igen kellemesnek ígérkezik; ezért a termés általában jó és bő lesz. Szeptember és október hónapokban enyhe és szép időjárás jósol Sirius és az őst hosszának jelzi.

— **Amerikai honfitársaink behívása.** A katonai hatóságok minden előkészületet megtettek arra nézve, hogy háború kitörésének esetén az Amerikában tartózkodó hadkötelesek is azonnal behívhatók legyenek. Körülbelül százezer ilyen behívóról van szó. Kérdés, mennyien fognak visszajönni, ha tényleg megkapják a behívási parancsot.

— **A jubiláló tanügyi ujság.** *Háda* József fővárosi igazgató-tanító tanügyi hetilapja: a „*Nemzeti Iskola*” husz éves és ezt az évfordulót most megjelent számában gazdag tartalommal ünnepli meg. A köszönetváltású és magas színvonalon álló lapba ez alkalommal a vezető cikket gróf *Apponyi* Albert, a tanítóságnak régi jóakarója írta, aki követeli a tanítók tisztelésrendezését e cikkében és tiltakozik az olyan pragmatika ellen, amely a tanügyi férfiak politikai szabadságát érintené. *Apponyi* Alberten kívül a tanügyi írók legjava és mások is írtak cikket a lapba.

— **A közigazgatás reformja is napirendre került a választói törvénnyel kapcsolatosan.** A komány elkészítette a törvényjavaslatot, amely a vármegyei közigazgatás reformját tartalmazza. A nagy reform — bir szerint — két törvényjavaslatból áll. Az egyik a törvényhatósági bizottság

szervezetének átalakítását tárgyalja össze-függésben az új választói törvényjavaslatl; a másik a vármegyei közigazgatási tisztviselők államosításáról szól. A kodifikáció osztály a múlt hónapban fejezte be teljesen a törvényjavaslatot. Az új javaslat állítólag az önkormányzat kereteit kibővíti s a közigazgatási tisztviselők függőségét biztosítja, előmenetelét az országos státus megnyitásával nagyban elő fogja mozdítani. Mind a két javaslat január hó végével kerül a törvényhozás elé.

— **A kénese gyújtó vőnapjai.** A nép által rendszerint „*masiná*”-nak nevezett foszforos-kénese gyújtó végső napjait éli. A törvény értelmében 1913. jan. 1-től fogva ilyen gyújtót nem szabad többé gyártani. Jóllehet a gyárosok jól kihasználták azt a kis időt, amely a múlt évből rendelkezésükre állt s még az utóbbi hónapban is, hogy nagy készleteik legyen, fokozott erővel gyártották a kénese gyújtót, — a készletek rövid idő alatt elfogytak s a foszforos-kénese gyújtó nemcsakára végleg kivonul a forgalomból, amely körülmény bizonyára erősen apasztani fogja a tüzesetek számát.

— **Rövid hírek. Automobiladó.** Az oszt-rák pénzügyminiszter e napokban az automobiladóról törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé. — **Előlejtetés.** Az igazságügyminiszter dr. Horvátovich János, Lutz József és Moesz Géza aranyosmaróti törvényeszeki jegyzőket a IX. fizetési osztályba leptezte elő. — **A világ gabonatermése.** A földmívelésügyi miniszterium közölte az 1912. esztendő gabonatermésére vonatkozó adatokat, melyek szerint a múlt évben az egész világon 1115.89 millió m. m. buza, 503.14 millió m. m. rozs, 404.61 millió m. m. árpa, 756.17 millió m. m. zab és 1159.05 millió m. m. tengeri termett. — **A kávétermés.** 1852-ben a földkereskedésnek összes kávétermése 274 millió kilogramm volt; 1898-ban 708 millió kg. s ma az évi termelés több, mint 950 millió, majdnem ezer millió kg., s az a kávé termelése 60 év alatt éppen megnégyezereződött. — **Uj 16 filléres bélyegek.** A helyi ajánlott levelek berentesítésére február hó 1-én külön 16 filléres levelejegyeket bocsát forgalomba a posta-igazgatóság.

— **Zeneestély.** Lakatos Sándor (Franz fia) január hó 29-én Lang és Kún kávé házában zeneestélyt rendez.

— **Ingyenes főző-tanfolyamok asszonyoknak és lányoknak.** Dicsérendő módon immar majdnem minden nagyobb és közepesebb városban főzőtanfolyamokat rendeznek nők számára, a melyben azt tanítják mikép lehet olcsón s a mellett mégis jó és ízletesen főzni. Említésre méltó, hogy majdnem minden főző-iskola oktatási rendjében fővették azt is, mikép kell a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávet elkészíteni. A főző-előírnak megfelelően, amit minden ismert eredeti csomagon olvasható, a tanítványok hamar elsajátítják ezen legjobb kávépótlék helyes főzési módját a derek és értelmes tanítónők útján. Mennyire örömdetes látni, hogy mily ádás terjedt az ama városokban, a melyekben főzőtanfolyamok létesültek! Az italek és ételek helyes készítemi módja egész családokat tesz boldoggá.

Irodalom és művészet.

— **Szilárd János: Kis gyerekek, nagy gyerekek.** (Elbeszélések. D.ck Manó kiadása Budapest.)

A köztünk élő fiatal szerzőről bajos elfogultság nélkül szólunk, de csodálatosképpen veleszemből az igazságos bírálathoz nem is a tárgyilagosság, hanem az elfogultság, a személyes ismerős elfogultsága, a helyes alap. Ez paradoxonnak látszik s az a látszat itt is osal. Az ő meséi, mondani valói annyira lírikusak, annyira önmagából valók, hogy egészen megérteni csak ő is merője képes; s a kis novellák folytatásai önmagának, bírálói őket szerzőjükön keresztül lehet. Nincs bennük egy eltanult szó egy affektált hang, amit érdekesnek látott a maga inkább bensőleg mozgalmas életé

ben, amit furosának talál a maga rózsaszínű primás szemüvege mögöl ebben a neki csupa játékvilágban, azt szinte naiv odaadással adja át. Összinté, természetes és szerény mindenkifelett; nála is áll a tétel: a stilus én vagyok. Hangja szerény, nem gyöngö, de lágy, a szíve is az, könnyen sir, de mindjárt mosolyog is, hogy sirt az elébb. Impressziói mindig a legközelebbi környezetből valók, alakjait egészen magáévá teszi, maga köré csoportosítja, és azután azt hisszük: naplót ír, az író nem lehet elválasztani meséitől, hisszük neki, mert tisztaszívű. Az irodalom orchesterében sohase fogja ütni a nagy dobot, a klarinétot sem fog rikoltozni, hanem mesélni fog a nagy gyerekeknek kis gyerekekről.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

Édes apánk Nyitray Ferenc elhunytá alkalmából megnyilatkozó szíves részvétért — ezúton is — kötelességünknek tartjuk kifejezni tiszteletteljes, hálás köszönetünket. Léva 1913. január hó 25.

Nyitray-család.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: **Zuhany.**

A nagy szerelem. — Szeret, Irma? — Nagyon. — Beszélhetek a mamával? — Igen, de csak a farsáng végén. — S miért várjak addig? — Mert különben a mama azt mondaná, hogy a cél el van érve s nem hálozunk többet.

A kis hamis. — Mégis rossz fiu vagy Károlyka. Milyen szép karácsonyfát és mennyi sok ajándékot kaptál és mégsem viseled jól magadat! — Édes anyuskám, elmúlt már a karácsony!

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1913. évi jan. hó 19-től 1913. évi jan. hó 26-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Beier Ferdinánd Berger Berta Szikta István Gáspár Mária	Én leány	Nándor Tibor Mária

Hazasság.

Völégény és menyasszony neve	Vallása
ö. v. Matulányi J. Zvolenszki M. Kohn Arnold Herzog Aranka Drienka János Szabó Erzsébet	r. kath. izr. r. kath.

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Probst Mihályné	89 éves	Tüdőgümőkór
Mészáros István	16 nap	V. gyengeség
ö. v. Nyitray Ferenc	84 éves	Ag végkimerülés
Csik Mátyásné Dániel Á	76 éves	Agy guta
Szikta Márta	1 nap	kora születés

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. másszánként 21 kor. — fillértől 21 kor. 40 fill. Kétszeres 16 kor. 80 fill. 17 kor. — fill. Rossz 16 kor. 20 fill. 16 kor. 60 fill. Arpa 16 kor. 80 fill. 18 kor. — fill. Zab 20 kor. 80 fill. 21 kor. 40 fill. Kukorica 15 kor. 60 fill. 16 kor. — fill. — Lenese 36 kor. — fill. 38 kor. — fill. — Bab 22 kor. 40 fill. 22 kor. 80 fill. — Köles 14 kor. — fill. 16 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetből arankmentes 175—180 Vörös lóhere, kis arankás 165—175 Vörös lóhere, nagy arankás 150—160 Lucerna természetből arankmentes 130—138 Lucerna, világos szemű arankás 115—102

Nyiltér.

3—1913. vb. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbíróóság 1912 évi Sp: XIX 1093—2 számú végzése következtében Dr. Hajnal Henr k ügyvéd által képviselt Általános Övadászbank javára 150 kor. 36 fillér a jár. erejéig 1912 évi október hó 31-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2330 koronára becsült következő ingóságok u. m. ló, kósi, anyagáru nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az újbányai kir. járásbíróóság 1912. évi V: 143—3. számú végzése folytán 150 kor. 36 fill. tőkekövetelés, ennek 1912 évi január hó 1-8-1 járó 6% kamatai és eddig összesen 98 kor. 54 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Újbányán alperes lakásán leendő eszközölésére 1913. évi január hó 27-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben ezen ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés ezek javára is elrendeltetik.

Újbánya, 1913. január hó 13:

Lukács Miksa
kir. bír. végrehajtó.

87—1912. vb. szám.

Árverési hirdetmény.

Ezenel közhírré teszem, hogy a beszerce bányai kir. járásbíróóság 1912 Sp: I 1076—3 szám végzése folytán Dr. Herzka Frigyes ügyvéd által képviselt Róth és Kovács beszercebányai cég végrehajtó

javára ellen 191 korona 74 fillér és jár. erejéig 1912 évi november hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával felülfoglalt és 842 koronára becsült szármasmárkák, butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Ezen árverésnek a körmebányai kir. járásbíróóság 1912 V: 111—1 számú végzése folytán hátralékos 51 kor. 74 fillér tőke ennek 1912 évi szeptember hó 23-tól járó 5% kamatai és az eddig összesen 70 kor. 64 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Felsőtőtin alperes lakásán leendő eszközölésére határnapul 1913 évi január hó 30 napjának d. u. 1 1/2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés ezek javára is elrendeltetik.

Újbánya, 1913. január hó 15.

Lukács Miksa.
kir. bír. végrehajtó.

Információk. Inkassók. Kétes követelések megváltása. Tranzakciók. Fizetésképtelen cégek szanálása. Egyezségek finanszírozása. Moratoriumok kieszközölése és megállapodások létesítése A hitelezők meglátogatása kapcsán. **LLOYD HITELVÉDŐ EGYESÜLET**

Budapest, Andrássy-út 34.

Telefon 177—45, 119—11. Sürgőnczim: Lloydibus. Közbenjárók díjazatnak.

ASZTALOS-
tanoncznak egy-két jó házból való fiut felvesz

Agárdy Sándor

asztalosmester

Léván, Teleky-utczé 13. szám.

Házvezetőnői

állást keres nagyobb uri háznál, vagy uradalmi intézőnél egy intelligens megbízható takarékos nő. Ki az összes háztartási dolgokban jártas. Főzést, baromfityényszítést, tejszelést önállóan végzi. — Cim a kiadóhivatalban. — — —

„AZ OLLA“

szakorvosok

által meg

vizsgálva és

legjobbnak

minősítve

van.

Két évi jót-

állás.

Ára

ucatonként.

4.—, 6.—,

8.— és

10. korona

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánczatot mint „ép oly jót“ felidcsérni. Az elárúsító helyek kimutatását. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az

„OLLA“ gummigyar Wien. H/437 Fraterstrasse 57

Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában s PICK EDE illatszerész-üzletében.

== Kölcsonkönyvtár ==
NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.
Előfizetés bármely nap kezdhető.

Eladó zongora.

Egy Beregszászi-fele jó karban levő zongora eladó. — Léva, Barsi utca 1.

Szabósegéd kerestetik.

Két magyar szabó segéd kerestetik azonnali alkalmazásra — Weimann Mihályné SZELIZEN. —

Eladó
30 hektoliter ujbör. Bővebbet Liptsey Albinnál Garamszőlőss Barsmege.

Kimérő

Védéki italmérésbe kimérő keresztetik. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes és modern uri lakás — szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a Kereskedelmi bank Léva.

Szíves tudomására adom a t. közönségnek, hogy szövetraktáram kérésit azon kellemes helyzetbe hogy

egy férföltönyt

a legfinomabb angol vagy hazai kelméből ami ezelőtt 80 kor. most 50—55 koronáért állithatom elő, készpénzfizetés mellett. Kérem tehát a kedvező alkalmat felhasználni és ruha szükségletét míg a készlet tart, ilyen — előnyösen nálam beszerezni. —

Kiváló tisztelettel

BORCSÁNYI GYULA
férfiszabó.

Modern ház

a Mángorló utcában (17), 4 szoba konyha, fürdő szoba, kamra, pin-cze, üvegezett folyosó melléképületben cselédszoba és mosó konyha parkirozott udvar, gazdasági udvar kis zöldség-kert, kút az udvaron, folyó év május hó 1-től bérbeadó, esetleg e l a d ó. Feltételek TOKODY IMRE vendéglősnél tudhatók meg.

5668—1912 tklvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíróság miut tklvi hatóság közhírré teszi hogy Dr. Kerek János végrehajtónak idő. Muka József és ifj. Muka József végrehajtást szenev-dök elleni végrehajtási ügyében az 1881 évi LX t. cz. 144 § és a Vhu alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenevő id. Muka József és ifj. Muka József-nek a lévai kir. Járásbíróság területén Nemesorosi község határában fekvő és a nemesorosi 37 szíjtkvben A I 1 sor 46 hrszámú ingatlanban 1—6 rész tulajaj-haszonélvezeti és feltülpítményi és 3—6 rész tulajaj-lajdonára 747 korona. az ottani 142 szíjtkvben A I 1—4 sor sor 140. 245. 293. 323. 501. hrszám alatt foglalt szántóföld egész ingatlanokra összesen 680 korona az ottani 252 szíjtkvben A I 1 sor 586 hrszám alatt foglalt közös legelőből 1927—137436 rész jutalékukra 283 koronakikiáltási árban elrendelte még pedig a Vhu 26 § alapján akként hogy ezen határnapon a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913 évi február hó 28 napján 3 órakor Nemesorosi község házánál lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártaloyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letelni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvnyát szolgálhatni, mely, kötelezettség alól csak a Vhu. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikiáltási áránál magasabb ígért esetében bánat-pénz a Vhu 25. §-ának megfelelően és az ott jelzett következmények terhe alatt kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbíróság miut telekkönyvi hatóságnál 1912. évi okt. hó 11. napján. Pogány a. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelél:

Dodek
kir. tklvvezető.

MEGHIVÁS.

A Lévai Takarékpénztár Részv. Társ.

negyvenhetedik

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

folyó évi február 2-án délelőtt 10 órakor saját épülete tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgyai:

1. Közgyűlési elnök és jegyző választása s a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
2. A zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság javaslata; a felügyelő bizottság jelentésével; a mérleg megállapítása; a nyeremény felosztása és felmentvény iránti határozat hozatal.

3. Néhai Dr. Kaszaniczky Kálmán volt igazgatósági tag részvényeinek kiadása feletti rendelkezés.

4. Egy igazgatósági tagnak megválasztása az alapszabályok 26 §-a értelmében.

5. Az alapszabályok 19. 21. 23. 28 és 33 §-ainak módosítása.

6. Az alapszabályok 15 § a alapján netán beérkező indítványok tárgyalása.

Kelt Léván, 1913. évi január hó 16-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 18 §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogait, ki a közgyűlési meghívó kelte előtt legalább 60 nappal már a részvényesek könyvében részvényesként be volt vezetve, s ki ily tulajdonjogu részvényét a közgyűlés előtt legalább is egy órával az intézet pénztáránál letéteményezte.

A zárszámadások a pénztézet hivatalos helyiségében naponként d. e. 9—12 között megtekinthetők.

Tartozlk.

Mérleg számla 1912. évi december hó 31-én.

Követel.

Fkl.	V a g y o n	Kor.		fil.		Fkl.	T e h e r	Kor.		fil.	
123	Pénztári számla			121190	71	98	Részvény alaptőke			500000	—
128	Váltó tárcza			2140412	71	94	Tartalék alaptőke			300000	—
268	Kamatozó jelzálog kölcsönök	2772524	—			141	Nyugdíj alaptőke	60000	—		—
147	Törlesztéses jelzálog kölcsönök	1003233	08	3775757	08	99	Veszteségi tartalék alaptőke	20000	—		—
239	Kézi zálog kölcsönök			49789	—	142	Rendelkezési alaptőke	20000	—		—
269	Értékpapírok			436000	—	9	Értékbiztosítási alaptőke	20000	—	120000	—
270	Előlegek óvási díjakra			109	14	149	Betétek			4623100	52
79. 136. 286.	Adósok különféle számlán			19235	82	52	Engedm. útján átruházott kölcsönök			418852	81
8 100	Kölcsöneink átmenő kamatai			11202	42	150	Váltó viszleszámitolás			520281	75
159. 160. 161.	Hátralékos kamatok			29034	94	276	Hitelezők			10854	89
135	Intézeti ház			100000	—	226	Fel nem vett részvényosztalékok			540	—
67	Butor és felszerelés			3500	—	156. 157. 158.	Kölcsönöknél 1913. évre befolyt kam.			84800	79
							Nyeremény mint egyenleg			107801	06
				6686231	82					6686231	82

Léván, 1912. évi december hó 31-én.

Holló Sándor s. k.
igazg. elnök.

Ezen mérleg számla alólírott felügyelő bizottság által átvizsgáltott s az teljesen rendben találtattott.

Dr Lakner Zoltán s. k.
felügy. biz. tag.

Arvay József s. k.
felügy. biz. elnök.

Szilassy Dezső s. k.
főkönyvvezető.

Fizély Lajos s. k.
felügy. biz. tag.

Jó házból való fiú
ki legalább 2 gimn. végzett
tanulónak felvétetik
KERN TESTVÉREK
fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedésébe
Léva.

Köhögés
rekedtség, katarat és elnyalkodás,
görcs és hörghurut ellen ne vásá-
roljon mást, mint a finomizű
Kaiser-
féle **Mell Caramellet**
a „Három fenyő“-vel
6050 drb. orvosok és megáno-
zoktól származó bizonyít-
vány igazolja a biztos
eredményt. Csomagokban 20 és 40
fill. Dobozban 60 fillér. Kapható:
Dezseri Boleman gyógyszerárán
és Knapp Ignác drogeriájában
L é v á n.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgósínház
— műsora érdekes. —

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L É V Á N.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku

állandó gépkiallítás van berendezve.

==== Hazai gyártmányu gépek: =====

Világhírű „RAPID“ láncos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Schrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

WASHALL
legjobb mosószer
Washall Company Wien
II Kurzbauergasse 3.

Kapható KNAPP drogeriában LÉVA.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagyszerkedése

ALAPITTATOTT 1881.

L É V A.

ALAPITTATOTT 1881.

Mindennemű fűszer- és csemegeárúk.

Naponta friss felvágott és prágai sodar.

Elismert legjobb minőségű kávék.

Valódi orosz teák és angol rumok.

Teasütemény, csemegebor, likőr, cog-
nac, déligyümölcs, dessert, cukorka s
mindennemű **csemegek** a
legjutányosabb árakon. — — —

Magyar gyártmányu folyton égő kályhák, fa- és széntartók,
kályhaellenzők, szesz-, szén és villamos vasalók, gyorsforralók,
kávé- és teafőzők, húsvágógépek, konyhamérlegek, valamint

VARRÓGÉPEK stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk a legalkalmasabb

tiszta aluminium és valódi nikkell
főzőedényekből, modern háztartási és konyhale szerelési cikkekből.